

irányadó magazin

Az adonavigator.hu magazinja – VI. évfolyam 2. szám

Ára: 2520 Ft

2017.február

Üdv a klubban! Avagy a katások járulékszabályairól ismét

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

A sok-sok új katas kedvéért (és a régiek bizonytalanságáért) érdemes a járulék kérdéskört újra körbejárni, például, hogy a több lábon álló katas hol fizeti meg a járulékot, hol lesz mellékállású vagy főállású.

Tételes adó

A kata adózói kör a 2017. évi adójogszabályváltozásoknak köszönhetően még nagyobbra nőtt, és valószínűleg év közben is lesznek új belépők ebbe az adózási formába.

Kezdjük azzal, hogy a járulékszabályok tekintetében mi a kiindulópont.

Megkülönböztetünk főállású és nem főállású kisadózókat. A nem főállásúak ezen jogviszonyukban nem lesznek biztosítottak, még részben sem.

Biztosított az lesz, aki katasaként főállású.

A törvény azokat definiálja, akik nem főállásúak. A többieket kizárásos alapon lehet meghatározni. Benne van a felsorolásban például a kiegészítő tevékenységű vállalkozó, nincs benne viszont a nappali tagozatos hallgató.

Az előbbi tehát alacsonyabb (havi 25 ezer forint) adófizetéssel letudhatja terheit, míg az utóbbi kisadózóként 50 vagy 75 ezer forint adófizetésre lesz kötelezett.

Érdemes azt is tudni, hogy az 50 ezer forintos adófizetés 90 ezer forintos járú-

TARTALOM

Üdv a klubban!
Avagy a katások
járulékszabályairól
ismét **1. oldal**

A könyvvizsgálati
kötelezettségről
14 pontban **4. oldal**

Tanácsok a beszámoló
közvetélteli felületének
használatához **6. oldal**

Pénztárgép, de tényleg
mindenkinek? **7. oldal**

Esettanulmány
az építőiparból **8. oldal**

Megváltozott
munkaképességű
dolgozók **10. oldal**

A munkába járás
költségtérítésének
új szabályai **12. oldal**

Összehasonlítás
a transzferárazásba,
1. rész **14. oldal**

Nem akar adózni? **17. oldal**

Válasz-adó **18. oldal**

Adott és kapott
kölcsonök **20. oldal**

Kivára áttérés
tao-szemmel **22. oldal**

Ízelítő az Irányadó magazin
következő számából **23. oldal**

Figyelmesen olvastál? **24. oldal**

léalapnak felel meg, míg ha 75 ezer forint tételes adót fizetünk, akkor az ellátások tekintetében úgy fognak számolni, mintha 150 ezer forint után fizettünk volna járulékot. Az egyértelmű, hogy a katásoknak nem ezekre kell alapozniuk akár egy betegség, akár a nyugdíj esetében. Fontos az öngondoskodás, azaz fontos, hogy a most megtakarított adóforintokat el tudjuk helyezni egy (vagy akár több) megtakarításban.

Többes jogviszony

A katások között találunk olyanokat, akiknek eme vállalkozási tevékenysége mellett más vállalkozásai is vannak. Ilyen esetekben kérdések szoktak felmerülni a kata mértékét, illetve a többi jogállásban folytatott tevékenység járulékvonzatát illetően.

Az egyiket talán már ecseteltük is. A tbj. rendszerében a nappali tagozatos hallgató után nem keletkezik a minimálbér után járulékfizetési kötelezettség. A kata rendszerében viszont nem tekinthető másodállásúnak, mindenképpen a katás vállalkozásában fogja az 50 ezer forintot megfizetni.

A klasszikusnak számító eset, amikor egy katás egyéni vagy társas vállalkozó egyben. Azaz, egy másik – nem katás – társaság ügyvezetője vagy személyesen közreműködő tagja, és ezeket a tevékenységeket nem munkaszerződéssel végzi.

A szabály itt egyértelmű; a nem katás jogállása minősül főállásnak, tehát ott legalább a minimálbér (vagy adott esetben a garantált bérminimum) után – ráadásul az adóalap-eltérítést is figyelembe vevő szabályokkal – kell a járulékokat megfizetni, a kata jogállásában pedig másodállású (25 ezer forintos) lesz.

Tehát továbbra sem lehet azt megcsinálni, hogy a kata jogállást tekintem főállásnak, ezáltal a havi 50 ezer forintos kataösszeggel kiváltom a főállású járulékfizetést, és ezáltal a további vállalkozó jogviszonyok melléállásúvá válnának.

Két helyen is katás

Továbbra is kérdés lehet, ha több helyen kata jogállású a vállalkozó. Mondjuk ez úgy lehet, hogy egy betéti társaság kültagjaként is kisdózó meg egyéni vállalkozóként is.

Ilyen esetben az egyik jogállásában lesz 50 ezer forintos katás, az összes többi helyen pedig 25 ezer forint lesz a tételes adó összege.

Kombinálva az előző esettel, ha valaki két helyen kisdózó, egy harmadik helyen pedig társas vállalkozó, akkor a társas vállalkozói jogviszonya lesz az elsődleges. Itt legalább a rá vonatkozó minimálbér (adóalap-eltérítéssel) után normál járulékfizetésre kötelezett, és mellette mindkét katás vállalkozásban 25 ezer forint a havi kötelezettség.

Munkaviszony melletti katás

A munkaviszony továbbra is csak akkor váltja ki a katafőállást, ha legalább heti 36 óras tényleges foglalkoztatással járó munkaviszonnyal beszélünk. A tényleges foglalkoztatás alatt azt kell érteni, hogy az illető bejár dolgozni, tehát a csed, gyed, gyés, gyse ellátásokban részesülő, ténylegesen munkát nem végző magánszemélyek esetén az egyébként még fennálló munkaviszonyuk nem váltja ki a főállást, azaz 50 ezer forintot kell havonta a kata jogállásukból adódóan fizetni.

A tényleges foglalkoztatás alatt azt kell érteni, hogy az illető bejár dolgozni.

Itt az a kérdés szokott felmerülni, hogy ha munkaviszonyában fizetés nélküli szabadságon van, és mellette igényli például a csedet, akkor miért nem kell szünetelni a tételes adófizetést a katás vállalkozásban.

Erre két magyarázat is lehet:

- egyrészt a csed mellett jövedelemmel lehet rendelkezni, csak kereső tevékenységet nem lehet folytatni;
- másrészt meg előfordulhat, hogy a vállalkozásban más látja el a feladatokat (aki után természetesen megfizetjük a normál járulékokat), így a katás egyéni vállalkozásnak van bevétele. Fontos azt látni tehát, hogy a tételes adó nem csak a járulékokat váltja ki. A nyereség után fizetendő szja, eho ugyanúgy része a tételes adónak. Így lehet, hogy a vállalkozás még a havi tételes adó megfizetésével is jobban jár, mintha a tényleges nyeresége után normál adóteherrel számolna.

Munkaviszonyos ügyvezető melletti katás vállalkozó

Talán a legkritikusabb kérdés. Hiszen ez lehet a kiskapu arra, hogy valaki mégsem a nem katás vállalkozásában legyen főállásban biztosított, hanem a katás vállalkozásában.

Az előbb ugye azt írtam, hogy ha valaki a társaság ügyvezetője vagy személyesen közreműködő tagja, és ezeket a tevékenységeket nem munkaszerződéssel végzi, akkor ez minősül főállásnak. Mellette csak másodállású katás lehet.

Viszont ha valaki a társaságban feladatait munkaviszonyban látja el, akkor a munkaviszonyra vonatkozó szabályok szerint fizet járulékot. És ha mellette mondjuk katás egyéni vállalkozó, akkor azt kell vizsgálni, hogy a munkaviszonya eléri-e a 36 órát. Mert ha nem, akkor főállású kisadózó lesz.

De itt a kulcs az, hogy a társaságban minden feladatát ellátja, illetve elláthatja-e munkaviszonyban.

Mert lehet, hogy ügyvezetőként munkaviszonyos, de személyesen közreműködői feladataira a tagi jogviszony az irányadó. Vagy fordítva.

Mert akkor egyetlen vállalkozásban rendelkezik kettős jogviszonnyal, és társas vállalkozóként mindenképpen a minimálbér után járulékfizetésre kötelezett.

Sokan kétségbe vonják már azt a tényt, hogy saját vállalkozásunkban egyáltalán lehetünk-e munkaviszonyban.

Erre idéznék egy részletet egy NAV által kiadott állásfoglalásból:

Amennyiben a kft. tulajdonosa az ügyvezetést munkaviszonyban látja el, akkor nem minősül társas vállalkozónak. Annak megítélése, hogy az ügyvezetői teendőket elláthatja-e munkaviszonyban, nem adóhatósági feladat.

Nyugdíjas vállalkozó

A saját jogú nyugdíjas kata jogállásúak körében történt egy változás 2017. évtől.

Nevezetesen arról van szó, hogy keresőképtelenség esetén a nyugdíjas katás egyéni vállalkozó nem köteles megfizetni a 25 ezer forintos katát.

Természetesen a mentesség ebben az esetben is csak akkor jár, ha a kieső idő több mint 30 nap. Hangsúlyos ugyanakkor az is, hogy a keresőképtelenséghez kapcsolódó mentesítő szabály csak akkor alkalmazható, ha a nyugdíjas rendelkezik a keresőképtelenséget alátámasztó táppénzes papírral. Ezt pedig csak akkor tudja megszerezni, ha a háziorvosát legalább kéthetes ütemezéssel felkeresi. Táppénzre ez az okirat egyébként nem fogja jogosítani a vállalkozót, hiszen pénzügyi egészségbiztosítási járulékot nem fizet.

Szintén a nyugdíjas katás vállalkozókat érintő, visszatérő kérdés a külföldi nyugdíj esete. 2016. szeptember 1-től hatályba lépett hazánknak az USA-val kötött szociális biztonsági egyezmény, ami a kérdéses esetre vonatkozóan azt jelenti, hogy az USA-ból származó nyugdíj egyenértékűvé válik a hazai nyugdíjjal, azaz ezek a vállalkozások ezen időponttól a másodállásúakra vonatkozó havi 25 ezer forint tételes adó megfizetésére lesznek kötelezettek.

Ha a kiegészítő tevékenységű vállalkozó több katás vállalkozásban is kisadózó, akkor utána mindegyikben 25 ezer forint tételes adót kell fizetni.

A könyvvizsgálati kötelezettségről 14 pontban

Szerző: Tusnádiné Ágoston Márta

Nyakunkon az évvárás. Nézzük végig, kire vonatkozik a könyvvizsgálati kötelezettség és mikortól? Ki, hogyan és mikor választhat könyvvizsgálót? Nem késő most sem végiggondolni a vállalkozásokat.

Számviteli törvény

A könyvvizsgálati kötelezettséget elsősorban a Számviteli törvény írja elő a gazdálkodók egy bizonyos körére. Más jogszabályok is tartalmazzanak erre vonatkozó előírásokat, de elsődlegesen a Számviteli törvény az irányadó. A könyvvizsgálati kötelezettség nem függ a beszámoló típusától, a tulajdonosok számától és általában a cégformától sem (a kivételeket lásd később).

Jogszabályon alapuló könyvvizsgálati kötelezettségről akkor beszélünk, ha valamely törvény vagy egyéb jogszabály nevesíti a könyvvizsgálati kötelezettséget. Ezenkívül természetesen a gazdálkodó dönthet úgy, hogy könyvvizsgálóval ellenőrizteti könyveit. Nézzük meg először, hogy mely gazdálkodókat érint a kötelezettség, majd kitérek a választásra.

Kinek és mikor kötelező könyvvizsgálat?

Elsődleges szempont a mutatószámok vizsgálata. Eszerint kötelező a könyvvizsgálat a kettős könyvvitelt vezető vállalkozónál, ahol

- az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában az éves nettó árbevétel > 300 millió forint, VAGY
- az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó által átlagosan foglalkoztatottak száma > 50 fő. [Szv. tv. 155. § (3)]

Például, ha a 2014. éves árbevétel 250 M Ft és a 2015. évi árbevétel 360 M Ft, akkor $(250 \text{ M} + 360 \text{ M})/2 = 305 \text{ M}$, így a 2016. évi beszámoló már könyvvizsgálat-köteles. Vagy ha az éves árbevétel 2014-ben 250 M Ft és 2015-ben 320 M Ft volt, akkor $(250 \text{ M} + 320 \text{ M})/2 = 285 \text{ M}$, azaz ez alapján nem kell könyvvizsgálni a 2016-os évet. De ha ugyanez a vállalkozás 2014-ben átlagosan 40 főt és 2015-ben 61 főt foglalkoztatott, akkor $(40+61)/2=50,5$ fő, és könyvvizsgálót kell vá-

lasztani a 2016-os beszámolóképzésre. Ha az éves árbevétel a két év átlagában éppen 300 M Ft, akkor az nem jelent könyvvizsgálati kötelezettséget. Ugyanez igaz az 50 főre is.

A fenti mutatószámok vizsgálatához pontosan kell meghatározni az átlagos foglalkoztatottak számát, amit egyébként a kiegészítő mellékletben is be kell mutatni. Tehát a mutatószám meghatározásához a vállalkozások könyvvizsgálati kötelezettségére vonatkozó adatai nyilvánosan elérhetők. Utólag bárki számára lekérdezhetők, ellenőrizhetők.

Amennyiben a vállalkozás üzleti éve kevesebb, mint 12 teljes hónap, akkor az árbevételadatokat időarányosan évesített összegre kell átszámolni.

Év közben alakult vállalkozások

Amennyiben a vállalkozás üzleti éve kevesebb, mint 12 teljes hónap, akkor az árbevételadatokat időarányosan évesített összegre kell átszámolni. Az így kapott éves nettó árbevétel már hasonlítható a mutatószámhoz.

Az újonnan alapított vállalkozások esetében – ha nincs megelőző két üzleti év – a várható adatokat kell figyelembe venni, és egy megelőző üzleti évet (ha van) a fenti mutatószámok vizsgálata során. Ez azt jelenti, hogy egy 2016-ban alapított vállalkozás is lehet könyvvizsgálatra kötelezett a 2016. évi beszámolója tekintetében.

A mutatószámoktól függetlenül kötelező a könyvvizsgálat az alábbi gazdálkodóknál:

- Az a vállalkozó, aki a tárgyévet megelőző (bázis) üzleti év mérlegfordulónapján 10 millió forintot meghaladó, 60 napnál régebben lejárt – az Art. szerinti – köztartozása van;
- A takarékszövetkezet;
- A konszolidálásba bevont vállalkozás;
- Azon külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, amely székhelye nem az Európai Unió tagállamában található [Szv. tv. 154/A §];
- A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó;
- Az a vállalkozó, aki kivételes esetben – a könyvvizsgáló egyetértésével – eltér a Számviteli törvény előírásaitól a megbízható és valós kép érdekében.

Továbbá minden egyéb esetben, ahol a kettős könyvvitelt vezető vállalkozás könyvvizsgálatát jogszabály írja elő. Például pályázati támogatások, közötti áruforgalmi engedély kiadásához szükséges könyvvizsgálói nyilatkozat, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara részére kiadott könyvvizsgálói nyilatkozat, pénzügyintézetek, költségvetési szervek stb.

A fentiekén kívül szintén kötelező a könyvvizsgáló-választás a következő esetekben:

A kata, eva hatálya alól a Számviteli törvény hatálya alá átkerült (visszakerült) bt.-nek, kkt.-nak, egyéni cégnek a nyitó mérlegbe felvett eszközök és források értékének valódiságát könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni [Szv. tv. 2. § (4)].

Az átalakulás számviteli bizonylata a vagyonmérleg. Átalakulás alatt értjük a cégformaváltást, az egyesülést (beolvadás, összeolvadás), a kettéválást (kiválás, szétválás), beolvadásos kiválást

és beolvadásos különválást. A vagyonmérleg-tervezetet és az ezt alátámasztó vagyonmérlegleltárt könyvvizsgálóval ellenőriztetni kell. Ennek célja, hogy megállapítsa a Számviteli törvény szerinti összeállítás szabályosságát. Az átalakulás napjával végleges vagyonmérleget, valamint vagyonleltárt kell készíteni, amelyet a könyvvizsgáló jelentésével együtt szintén közzé kell tenni [Szv. tv. 136. § (9)].

Ha a vállalkozó élt az értékhelyesbítés lehetőségével, akkor annak megállapítására, az elszámolás szabályszerűségének ellenőrzésére kötelező könyvvizsgálót megbízni [Szv. tv. 59. § (2)].

Devizanemek közötti áttérés (forintról devizára, devizáról forintra, illetve devizáról más devizára) esetén a devizaváltást megelőző nappal – könyvvizsgáló által hitelesített – külön mérleget kell készíteni [Szv. tv. 145. §];

Az IFRS-ek szerint összeállított éves beszámoló jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát csak IFRS minősítéssel rendelkező kamarai tag könyvvizsgáló, illetve könyvvizsgáló cég végezheti. Az IFRS-regisztráció megkövetelése a beszámolót összeállító könyvelőre is vonatkozik [Szv. tv. 10. § (5)-(6)].

Valós értéken történő értékelés és az elszámolások szabályszerűségét könyvvizsgálónak ellenőriznie kell [Szv. tv. 59/A §].

Amennyiben a vállalkozónál a könyvvizsgálat kötelező, akkor az a közbenső mérlegre is vonatkozik. Mivel osztalékélelőleg felvétele esetén kötelező a közbenső mérleg elkészítése, így ennek járulékos vonzata a kötelező könyvvizsgálat is.

A könyvvizsgáló megválasztása

A könyvvizsgálót a vállalkozás legfőbb szerve jelöli ki (kft.: taggyűlés, bt.: tagok gyűlése, rt.: közgyűlés), és erről egy határozat vagy jegyzőkönyv készül. A választás időpontja a könyvvizsgálat köteles üzleti évet megelőző beszámoló elfogadásakor (jogelőd nélkül alapított vállalkozás esetén pedig az üzleti év mérlegfordulónapja előtt) kell, hogy legyen. Ha akkor nem tette meg a vállalkozás a könyvvizsgáló-választást, akkor természetesen mielőbb célszerű ezt pótolni.

Választható a Magyar Könyvvizsgálói Kamara által bejegyzett könyvvizsgáló cég és könyvvizsgáló. Könyvvizsgáló társaság esetén meg kell jelölni a természetes személy könyvvizsgálót is, aki szintén tagja a Magyar Könyvvizsgálói Kamarának. A tulajdonosi határozat

további tartalma, hogy az ügyvezető felhatalmazza a tulajdonosokat a szerződés aláírására.

A legfőbb szerv döntésére a könyvvizsgáló ad egy elfogadó nyilatkozatot, melyben elfogadja a megbízást (meghosszabbítást), és inentől számított 90 napon belül szerződést kötnek. A könyvvizsgálót a Cégbíróság felé be kell jelenteni az elfogadó nyilatkozat alapján, amit a jogi képviselő tehet meg. Az adóhatóság felé más bejelentéssel nincs, hiszen az egyablakos rendszerben átkerül a változás a Cégbíróságtól a NAV adatbázisába.

A könyvvizsgálói felmondás

A könyvvizsgálói szerződés csak megfelelő indok alapján mondható fel, és a felmondás tényét a vállalkozónak közölni kell a közfelügyeleti feladatokat ellátó hatósággal (NGM).

Könyvvizsgálói jelentés

Az éves beszámoló felülvizsgálatáról a könyvvizsgáló egy független könyvvizsgálói jelentést bocsát ki. Ennek tartalma a 2016. évi beszámolóra vonatkozóan jelentősen bővült, változott. A jelentés része a vélemény, amely lehet hitelesítő, korlátozott vagy elutasító, valamint előfordulhat a vélemény megadásának visszautasítása is. Ezek a nemzetközi könyvvizsgálati standardokban vannak definiálva, és a könyvvizsgáló általi betartása elengedhetetlen.

A kiegészítő mellékletben kiemelten és egyértelműen utalni kell a könyvvizsgálat-kötelezettségre, valamint éves beszámolóképzés esetén be kell mutatni a könyvvizsgáló díjazását és az egyéb szolgáltatásért felszámított díjakat külön-külön összesítve.

Amennyiben a vállalkozás beszámolóját nem ellenőrizte könyvvizsgáló, akkor arra rá kell írni, hogy „A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva”.

2016-os új közzététel

A 2016. évi beszámolóképzés során szintén újdonság az elektronikus közzététel új, webalapú rendszere. Mivel a beszámoló feltöltése során az űrlapkitöltő a Cégbíróság adataiból veszi át a vállalkozás adatait, ezért célszerű most megnézni, hogy helyes és hatályos adatok szerepelnek-e a vállalkozásról a Cégbíróság rendszerében. Például be van-e jegyezve a könyvvizsgáló? Ennek ellenőrzésére javaslok a www.e-cegjegyek.hu ingyenes adatbázisban a lekérdezési lehetőséget.

Tanácsok a beszámoló közzétételi felületének használatához

1. Egy cég adatainak feltöltéséhez készítsd elő a társaság legfrissebb cégkivonatát, mert sok olyan adatot fog kérdezni a rendszer, mely más adatbázisból nem letölthető.
2. A létszámadatokat készítsd elő 3 évre visszamenőleg: a tárgyév és az azt megelőző 2 évre.
3. Már a kitöltéshez be kell lépned az ügyfélkapun, melyhez egy 20 perces időzár tartozik. Mindez azt jelenti, hogy ha 20 percen belül nem dolgozol az oldalon, akkor az addigi munkád elveszik. Kivéve, ha mentettél.
4. Ebből következően sűrűn mentsd le a munkádat obr kiterjesztésű fájlba, melyet bármikor vissza tudsz tölteni. (Bal alsó sarokban „letöltés obr fájlként” funkció.) Például, ha közben „kidobott” a rendszer.
5. Vannak adatok, amiket ha nem töltesz ki, akkor nem enged tovább, de vannak felkiáltójellel megjelölt adatok, melyek nem hibaüzenetek, hanem figyelemfelhívások.
6. Az adatok kitöltése után le kell futtatni az ellenőrzést. Az ellenőrzés után meg kell csinálni a nyomtatható verziót, és utána lehet a beszámolót beküldeni. A lépések nem összecserélhetők és nem kihagyhatók.
7. Az aláírásra nyomtatandó verziót mentsd is le, mert beküldés után már nem elérhető ez a funkció. Így érdemes ezt is megőrizni pdf-ben.
8. Ha valamilyen beszámolóképző programot használ, ami elkészíti az obr állományt, akkor ezt beolvasva viszonylag egyszerűen eljuthatunk a közzétételig. A közzétételkor felajánlja az obr állomány lementését, amit ebben az esetben is tegyünk meg, hiszen elképzelhető, hogy a beolvasott állományhoz képest végeztünk változtatásokat.
9. Sajnos előfordulhat az obr-ben, hogy egy látszólag jó pdf file-ra azt mondja, hogy az nem megfelelő file. (Hogy mi a baja vele, az rejtély, még az ügyfélszolgálatuk szerint is.) Előfordulhat hogy ismételt csatolás megoldja a helyzetet. Valószínűleg a rendszer képfájl-nak értelmezi a pdf-et. A megoldás a többszöri próbálkozás, vagy ha kritikus a helyzet, akkor pdf creator csere.
- +1. A beszámoló közzétételét NE májusban kezd el, mert a rendszer a korábbihoz képest annyira új, hogy idő kell, amíg otthonosan mozogsz benne!

Pénztárgép, de tényleg mindenkinek?

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Persze nem, hanem csak a rendeletben felsorolt tevékenységet végzőknek. Náluk viszont (például taxisok, masszőrök) folyamatosan jönnek új kérdések és hivatali válaszok.

Taxisok

A taxisok kötelező, hordozható típusú pénztárgép-használati kötelezettsége már nem kérdés.

Jelenleg a jogszabály megköveteli a taxaméter használatát is, hiszen a viteldíj megállapítására a pénztárgép nem alkalmas. Az viszont kérdés, hogy a taxaméter által kiadott bizonylat nyugtával való egyenértéke mennyiben tartható.

A válasz az, hogy a pénztárgép által kiadott nyugtát kell az utasnak átadni, a taxaméter által kiadott nyugtát nem kötelező.

A taxisok esetén szintén új helyzetet jelent, hogy a pénztárgép AP-számát jól látható helyen nekik is el kell helyezni. Ez ugye taxi esetén azért probléma, mert a láthatóságot a potenciális utasok számára kell biztosítani, tehát akik a taxiba beülnek. Ha a hátsó ülésre ül be az utas, akkor az AP-számra vonatkozó információt valamilyen módon vele is láttatni kell.

Szintén kérdés lehet a taxisok körében, hogy a pénztárgépnek folyamatosan bekapcsolt állapotban ott kell „elől” lennie, vagy a szabályozásnak az is megfelel, ha például a kesztyűtartóban helyezik el?

Ha nem számlás fuvarról van szó, akkor a bekapcsolt állapot elvárás, ugyanakkor nem

kifogásolható, ha a pénztárgépet a kesztyűtartóban helyezi el a taxis, és a fuvar befejeztével onnan veszi ki, hogy nyugtát tudjon vele adni.

Nem számít új szabálynak, de nem árt az ismételtes: ha a taxis számlás fuvart bonyolít (például egy céggel megállapodik, hogy a dolgozóit rendszeresen hozza-viszi, és ezt egy tételben számolják el a cég felé), akkor a taxaméter továbbra is be kell kapcsolni, a pénztárgéppel viszont nincs ilyen esetben teendő.

Házhoz járó szolgáltatók

2017. év elejétől a NAV tájékoztatása szerint a vendéghez kijáró masszőrnek is kell pénztárgép, sőt hordozható típusú pénztárgépet kell megrendelnie.

A pénztárgépet helyettesítő „mindenkinek számlát adok” módszer azonban erre az esetre is választható. Tehát a házhoz (is) járó masszőr dönthet úgy, hogy nem vesz pénztárgépet, hanem 2017. évtől az összes – saját vagy bérelt szalonjában és az ügyfélnél végzett – masszőri szolgáltatása tekintetében számlát bocsát ki, és arról a tárgyhót követően a PTGSZLAH nyomtatványon adatot szolgáltat.

Az új értelmezés nem csak a most belépett szolgáltatók körében alkalmazandó. Egy szerelő már 2016 tavasza óta kötelezett online pénztárgépre, viszont a házhoz járó szerelőknek (bár talán ez ritkább, mint a masszőrök-nél) is rendelkezniük kell hordozható típusú pénztárgéppel.

Ha a taxis számlás fuvart bonyolít, akkor a taxamétert továbbra is be kell kapcsolni, a pénztárgéppel viszont nincs ilyen esetben teendő.

Esettanulmány az építőiparból

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Egy lakások vásárlásával, majd felújítását követő eladásával foglalkozó vállalkozás áfakérdéseit boncolgatom. Sok leágazása van a történetnek, az egyszerű festéstől kezdve a tetőtér-beépítésig bezárólag számos jogszabályhelyet át kell mozgatni.

Példabeli vállalkozás

Egy példabeli cég azzal foglalkozik, hogy használt lakóingatlanokat vásárol, melyeket különféle felújítást, átalakítást, bővítést követően értékesít. A cég jelenleg az ingatlanok értékesítésére nem választott adókötelezettséget, mivel a lakóingatlanok beszerzése általában nem adóalany magánszemélyektől történik, és a vevők köre is nagyjából nem adóalany magánszemély. Ettől függetlenül mérlegelés tárgya, hogy milyen jogkövetkezménnyel járna az adókötelezettség választása.

Adókötelezettség választása

Vegyük sorra a fontosabb idevonatkozó szabályokat:

- Az adómentes értékesítésből eredően a beszerzések, illetve a felújítás során a beszerzési számlákon szereplő áfát természetesen nem helyezheti levonásba a cég.
- Ha az átalakítás olyan mértékű (például tetőtér beépítése új lakással), hogy új ingatlan jön létre, vagy egy üzletnek minősített ingatlan lakóingatlanra kap használatbavételi engedélyt az átalakítást követően, akkor a létrejövő új ingatlan csak áfa felszámításával lehet eladni. Ebben az esetben természetesen a beszerzési számlák általános forgalmi adója levonásba helyezhető. Itt külön is figyelembe kell venni, hogy ha új lakóingatlan jön létre, akkor alapesetben az 5%-os áfát kell felszámítani az értékesítésre.
- Ha az ingatlan értékesítésére adókötelezettséget választ a cég, akkor ugyan a beszerzés, a felújítás, az átalakítás során felme-

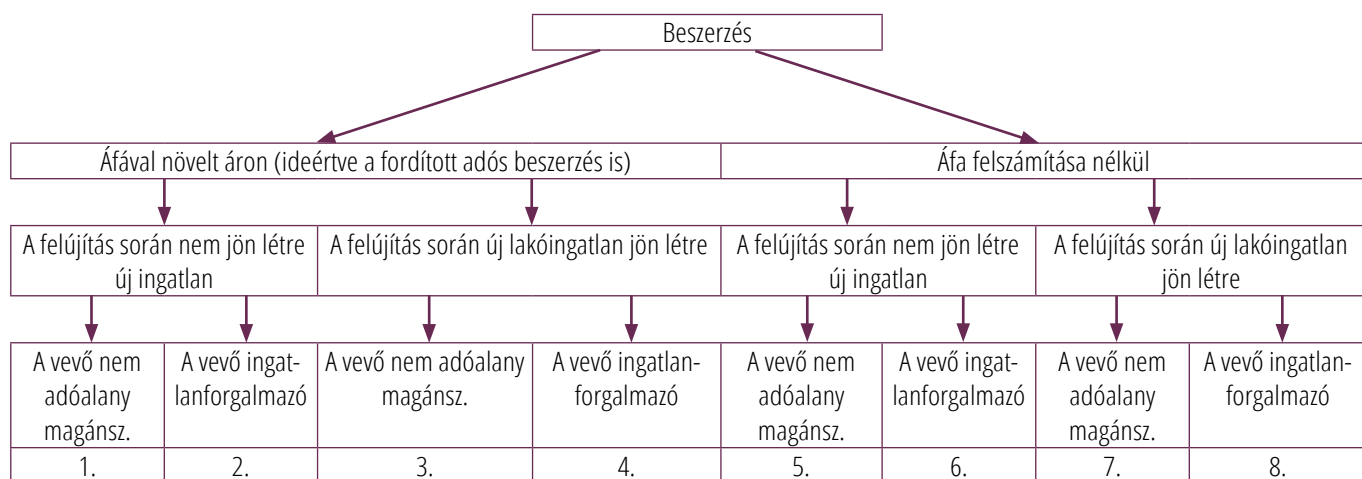
rült általános forgalmi adó levonásba helyezhető, de az értékesítés során is fel kell számítani az adót, ami végső fogyasztó magánszemélyek esetén nem biztos, hogy előnyös.

- Az áfatörvény alapesetben tiltja a lakások felújításával, átalakításával kapcsolatosan felmerült áfa levonását, de ez alól felmentést ad, ha a felújított, átalakított lakóingatlant végül áfásan adja el az adóalany. Az adó levonhatóságának további feltétele, hogy az ingatlant saját célra a felújítást, átalakítást végző cég ne hasznosítsa.
- Ha egy lakás felújításába, átalakításába a cég még akkor kezdett bele, amikor az ingatlanok értékesítésére nem választott adókötelezettséget, de a felújítás, átalakítás befejeztével már választotta, akkor az „adómentes” időszakra eső, beszerzési oldalon lévő áfa utólag levonhatóvá válik.

Ezen keretszabályok ismeretében vegyük sorra, hogy a kérdéses cégnél milyen variációk lehetségesek, és azokhoz milyen áfakötelezettség tapad. Az áfabeli következtetésnél pedig állapítsuk meg, hogy az adott esetben az ingatlanokra vonatkozó áfakötelezettség választása, vagy pedig a főszabály szerinti mentesség a helyes megoldás.

Az esetek számát rögtön érdemes lefelezni, ugyanis az ingatlanforgalmazó vevő ugyan lehet, hogy jogosult a lakóingatlanok tekintetében adó levonására, de az eladáskor fel is kell számítsa, és általában ezek a vevők már nem jogosultak az adó levonására, tehát nincs igazán különbség ebben a tekintetben 1-2., 3-4., 5-6., 7-8. esetek között.

Az áfatörvény alapesetben tiltja a lakások felújításával, átalakításával kapcsolatosan felmerült áfa levonását, de ez alól felmentést ad, ha a felújított, átalakított lakóingatlant végül áfásan adja el az adóalany.

1-2. eset

Az 1-2. esetben a beszerzési árban, illetve a felújítás során jelentkező általános forgalmi adó nem helyezhető levonásba. Vegyük például azt az esetet, hogy a használt lakást a cég megveszi 10 millió forint + 2,7 millió forint áfa összegért. A felújítás során 3 millió forint + 870 ezer forintnyi költség merül fel. Mivel az adó nem levonható, ezért a teljes kiadási oldal – egyéb költségek nélkül 16 570 ezer forint. A felújítás élőmunka- és egyéb költségeit, és hasznát is figyelembe véve (mondjuk legyen 2,5 millió forint), minimum 19 millió forintért kellene vevőt találni az ingatlanra.

Ha a cég az adókötelezettséget választja, akkor a beszerzési oldalon jelentkező adó levonhatóvá válik, így csak 13 millió forint költséggel kell számolni. A további 2,5 millió forintos egyéb költséggel számolva a minimális eladási ár 19,7 millió forintra (13,2 millió forint + 27% áfa) jön ki. Tehát okosabb, ha az eladásra nem választja az adókötelezettséget.

3-4. eset

A 3-4. esetben fontos fordulóponthoz, hogy új lakóingatlan jön létre a végén, melyről az egyszerűség kedvéért feltételezzük, hogy az 5%-os adómértéknek megfelelő lakóingatlanról van szó. Az összehasonlíthatóság kedvéért a számokon nem változtatunk.

Az eladási oldal kötelező adóköteles mivolta miatt a beszerzési oldal áfája levonható lesz attól függetlenül, hogy az ingatlanok értékesítésére adókötelezettséget választ-e a cég vagy sem.

A beszerzési oldalon tehát maradhatunk a 13 + 2,5 millió forintos összegnél. 5%-os áfával számolva 16,3 millió forintos minimális eladási árral lehet számolni. Ez kedvezően hangzik, de itt azért annak a ritka helyzetnek kell előállni, hogy a vásárláskor nem lakóingatlan minősítése van a kérdéses ingatlanoknál.

5-6. eset

Az 5-6. esetben a beszerzéshez tapadó áfa hiányzik, ami más számszaki eredményt is fog értelemszerűen adni. Maradva a fenti számoknál, a beszerzési ár így nettó = bruttó 10 millió forint lesz. A felújítás, átalakítás anyagköltsége 3870 forint, ha az áfa nem levonható. Ehhez még hozzájön a szokásos 2,5 millió forintos egyéb költségösszeg. Az eladási ár 16,5 millió forintos minimum összeg lesz.

Ha az adókötelezettség választása mellett dönt a cég, akkor ugyan a beszerzési oldalon 870 ezer forint áfa levonhatóvá válik, de a minimum eladási ár nagyon meg fog emelkedni, majdnem 20 millió forinttal kellene ismét számolni.

7-8. eset

Az utolsó 7-8. esetpár a fentiek alapján könnyen levezethető lesz. Mivel az áfa minden esetben levonható, így beszerzési oldalon 13 + 2,5 millió forinttal számolhatunk, az 5%-os eladási áfa pedig a már ismert (3-4. eset) 16,7 millió forintos minimális eladási árat adja eredményül.

Összefoglalva

A példabeli számok azt mutatják, hogy nem érdemes választania a példabeli cégnek az adókötelezettséget az ingatlanok értékesítésére. De azért ne feledjük, hogy más számok más eredményt is adhatnak, és akkor már lehet, hogy másik irány a helyes, sőt ha több ingatlan egyidejű felújításáról is szó van, akkor érdemes két vállalkozásban is gondolkodni, és mindig az áfa szempontjából kedvezőbb vállalkozással szerződni.

Megváltozott munkaképességű dolgozók

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Egy olyan cégnél, ahol a foglalkoztatottak száma meghaladja a 25 főt, 2017-től érdemes egy megváltozott munkaképességű dolgozót felvenni. A rehabilitációs hozzájárulás éves mértékének drasztikus emelése ugyanis jelentős terhet ró a vállalkozásokra.

Rehabilitációs hozzájárulás mértéke

2016 májusában benyújtásra került a T/10536. számú törvényjavaslat. A költségvetési törvényhez kapcsolódó ún. „salátatörvény” számos jogszabály módosítását tartalmazza, ezek között megtalálhatók a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi területet érintő változások is, de a rehabilitációs hozzájárulás összegének módosítására vonatkozólag is megfogalmazódtak benne javaslatok.

Az új szabály értelmében a rehabilitációs hozzájárulás összege a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított minimálbér havi összege kilencszeresének megfelelő mértékére emelkedik. Ezt nyáron még nem lehetett számszerűsíteni, hiszen a minimálbér összege csak decemberben látott napvilágot.

Azt tudtuk, hogy ez 2017-től kerül bevezetésre, mégis egy összehasonlítás kedvéért, ez a 2016-os minimálbér alapján 999 000 Ft éves kötelezettség lett volna (2016-ban 964 500 Ft az éves kötelezettség.)

Ma már ismert a 2017. évre érvényes minimálbér is, így az adóterher a 2016-os évhez képest 183 000 forinttal, közel 19%-os adóemlést jelent.

Kötelező foglalkoztatási szint

Ha egy vállalkozásnál az átlagos statisztikai állományi létszám a 25 főt meghaladja, akkor mentesül a rehabilitációs hozzájárulás alól, ha az általa foglalkoztatott megváltozott munkaképességű személyek átlagos statisztikai állományi létszáma eléri a létszám 5%-át.

A nyári módosítással a kötelező 5%-os foglalkoztatási szint nem változott.

Nemcsak a plusz munkaerő mondható érvként emellett, hogy felvegyünk ilyen embereket dolgozni, hanem a számok is.

Csak ismétlésül, megváltozott munkaképességű személynek kell tekinteni azt a személyt,

- aki a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló 2011. évi CXCI. törvény 2. § (1) bekezdése alapján megváltozott munkaképességűnek minősül,
- aki legalább 40 százalékos egészségkárosodással rendelkezik, az erről szóló szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás, hatósági bizonyítvány, minősítés időbeli hatálya alatt,
- akinek a munkaképesség-csökkenése 50-100 százalékos mértékű, az erről szóló szakvélemény időbeli hatálya alatt, vagy
- aki fogyatékosági támogatásban vagy vakok személyi járadékában részesül

és a munkaszerződése szerinti napi munkaideje a 4 órát eléri. (Ez utóbbi feltétel fontos, még visszatérek rá.)

Adófizetés vagy foglalkoztatás?

A dilemma sokszor az, hogy melyik az olcsóbb. Ha foglalkoztatok egy megváltozott munkaképességű munkavállalót, vagy ha kifizetem az adót?

Most azzal a tényezővel ne számoljunk, hogy a dolgozó miben tudja a vállalkozás életét segíteni, ez inkább legyen egy pluszért, amikor már a számok alapján akarunk dönteni.

Tételezzük fel, hogy az éves átlagos statisztikai állományi létszám 35 fő. A kötelező foglalkoztatási szint így $35 \times 0,05 = 1,75$ fő.

Foglalkoztatunk a cégben két megváltozott munkaképességű dolgozót, akiknek a munkaideje napi 4 óra. Keresetük a minimálbér.

Fontos tehát, hogy a megváltozott munkaképességű munkavállaló munkaszerződése szerinti napi munkaidejének a 4 órát el kell érnie, hogy figyelembe vehessük a számítás során.

Munkabér és járulékköltségek:

Bruttó bér: 63 750 Ft

Járulék: 14 981 Ft

Ezeket az adatokat két főre és 12 hónapra átszámoljuk, akkor 1 889 544 Ft-ot kapunk. Ennyibe kerül a két ember foglalkoztatása.

Mennyi adót kellene fizetni, ha nem foglalkoztatnánk megváltozott munkaképességű dolgozót? A kötelező foglalkoztatási szint 1,75 fő, ezt kell szorozni a minimálbér kilencszeresével:

$$127\ 500 \times 9 = 1\ 147\ 500 \times 1,75 = 2\ 008\ 125\ \text{Ft}$$

Jól látható, hogy nemcsak a plusz munkaerő mondható érvként amellet, hogy felvegyünk ilyen embereket dolgozni, hanem a számok is.

Az adófizetés ugyanis drágább, mint a foglalkoztatás.

Adófizetési gyakoriság

A rehabilitációs hozzájárulás megfizetését az előlegfizetés rendszerében önadózás útján negyedévente kell teljesíteni az első három negyedévben, az utolsó részlet az adóévet követő év februárjában az éves elszámolással egyidejűleg esedékes.

A rehabilitációs hozzájárulás előlegeinek megfizetési határideje a következő:

→ április 20. → július 20. → október 20. → (február 25.)

Társaságiadóalap-csökkentés

A megváltozott munkaképességűekkel kapcsolatban sokkal hamarabb eszünkbe jut a rehabilitációs hozzájárulás szabálya, mint a társaságiadóalap-csökkentési lehetőség. Pedig van a kettő között párhuzam.

Ehhez emlékezzünk arra, hogy a 2010. december 31-ig hatályban levő 1991. évi törvény még 20 főben határozta meg a létszámkorlátot, ez 2011-től már 25 fő.

Azoknál a cégeknél, ahol a foglalkoztatottak átlagos állományi létszáma nem haladja meg a 20 főt, ott a megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatása esetén személyenként, havonta a megváltozott munkaképességű munkavállalónak kifizetett munkabér, de legfeljebb az adóév első napján érvényes minimálbér csökkenti a társasági adó alapját.

Ez egy fő, egész éves foglalkoztatása esetén 2017-ben $127\ 500\ \text{Ft} \times 12 = 1\ 530\ 000\ \text{Ft}$ adóalap-csökkentés, ami a 9%-os adókulccsal számítva 137 700 Ft adóelőnyt jelent.

Vajon mennyi kedvezmény jár egy részmunkaidőben foglalkoztatott, megváltozott munkaképességű munkavállaló után?

Egy 25 fő feletti cég esetében tisztáztuk, hogy a munkaszerződés szerinti napi munkaidejének el kell érnie a 4 órát ahhoz, hogy mentesülhessünk a rehabilitációs hozzájárulás alól.

Egy 20 fős vagy ennél kisebb cégnél viszont nincs feltétel a megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatására, tehát lehet akár milyen kicsi részmunkaidő, ha a foglalkoztatás létrejön, jár a kedvezmény.

Persze kicsi bérhez kicsi kedvezmény, de azért ez is valami.

Egy 20 és 25 fő közötti létszámmal rendelkező cég rehabilitációs hozzájárulást sem fizet, és társaságiadó-kedvezményt sem vehet igénybe.

A munkába járás költségtérítésének új szabályai

Szerző: dr. Kovács Szabolcs

2016. december 1-jével és 2017. január 13-ával is módosult a munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet), illetve 2017. január 1-jével változott az elszámolás alapját képező személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Sza tv.) is. Az alábbiakban a változás időrendjét is figyelemmel kísérve foglaljuk össze az utazási költségtérítéseket érintő újdonságokat.

A 2016. december 1-jén hatályba lépett változások

A jogalkotó módosította a munkába járás fogalmát. 2016. december 1-jétől a közigazgatási határon belül, a lakóhely vagy tartózkodási hely, valamint a munkavégzés helye között munkavégzési célból történő napi munkába járás és hazautazás is munkába járásnak minősül akkor is, ha a munkavállaló csak olyan helyi közösségi közlekedési eszközzel tudja elérni a munkahelyét, amelynek közlekedési útvonalát kifejezetten a település külterületén lévő munkáltató elérhetőségének biztosítása miatt létesítették vagy módosították [Rendelet 2. § a) pont ab) alpont].

Azaz, ettől a naptól kezdődően már nem csak az számolható el munkába járásként, és fizethető rá költségtérítés, amikor a munkavállaló nem tud helyi vagy helyközi tömegközlekedést igénybe venni.

A módosítás gyakorlati alkalmazása azonban kérdéseket vet fel, különösen egy több éve az adott telephelyen működő munkáltató esetében:

Hogyan tudja igazolni a munkáltató, hogy a helyi tömegközlekedést kifejezetten az érdekében módosították?

Mit tehet az a munkáltató, aki azt követően „költözött” egy külterületen lévő ipari parkba, hogy a helyi tömegközlekedés menetrendjét már módosították?

Az első esetben legalább az elméleti lehetőség fennáll a munkába járásnak minősítés körülményeinek bizonyítására (levelezés az önkormányzattal, tömegközlekedési vállalattal stb.), bár feltételezhetően

az erről szóló dokumentumokat a munkáltató vagy nem őrizte meg, vagy adott esetben rendelkezésére sem állnak. Feltételezhetően ilyen esetekben a helyi tömegközlekedést üzemeltető vállalkozástól vagy a menetrend módosításában közreműködő önkormányzattól szerezhető be nyilatkozat a feltétel teljesüléséről.

A jogalkotó – hasonlóan a tömegközlekedéshez – különválasztotta a kötelezően fizetendő és a maximálisan adómentesen adható költségtérítéseket.

Sokkal érdekesebb azonban azoknak a munkáltatóknak a helyzete, akik a menetrend átalakulása után létesítettek székhelyet, telephelyet, fióktelepet az adott külterületen (ipari parkban), hiszen esetükben már nem áll fenn az a feltétel, hogy a módosításra kifejezetten az ő elérhetőségük érdekében került sor, hiszen a menetrend módosításakor még nem is voltak érintettek a kérdésben. Ebből akár az – egyébként álláspontom szerint abszurd – a következtetés is levonható, hogy az egyes munkáltatókra az adott ipari parkot érintő cégbejegyzésük időpontja alapján más és más adózási szabályok vonatkoznak.

Csoportos személyszállítás

Szintén 2016. december 1-jétől a munkáltató és a munkavállaló megállapodhatnak arról, hogy a munkavállaló nem jogosult a tömegközlekedéssel történő munkába járás esetén öt megillető költ-

ségtérítésre, amennyiben a munkáltató a munkába járást csoportos személyszállítás útján oldja meg [Rendelet 3. § (1.a) bekezdés]. Azaz, amennyiben a munkáltató „munkásbuszt” üzemeltet, megállapodhat a munkavállalókkal, hogy a tömegközlekedéssel történő munkába járás költségét nem téríti.

A megállapodás kifejezés értelmében arra kizárólag közös meg-egyezéssel kerülhet sor, azaz a munkáltató egyoldalúan nem dönthet a kérdésben és a munkavállalót a megállapodás aláírása vagy éppen annak elutasítása miatt nem különböztetheti meg, vele szemben semmiféle szankciót nem alkalmazhat. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy a munkáltató kétszeresen köteles a költségek térítésére, azaz a megállapodást elutasító és tömegközlekedési bérletet elszámoló munkavállalók számára a csoportos személyszállítást ezzel párhuzamosan nem kötelező biztosítani.

2017. január 1-jén hatályba lépő változások

Az Szja tv. 2017. január 1-jétől hatályba lépő módosítása alapján a munkába járással összefüggésben a nem önálló tevékenységből származó jövedelem kiszámításánál figyelmen kívül hagyható tétel 9 Ft/km-ről 15 Ft/km-re nőtt [Szja tv. 25. § (2) bekezdés b) pont].

Ennek megfelelően, amennyiben a gépkocsival történő munkába járás Rendelet szerinti feltételei teljesültek, a munkavállalók 2017. január 1-jétől 15 Ft/km költségtérítésre voltak jogosultak, egészen 2017. január 12-ig. Ekkor ugyanis – az Szja tv. szabályainak változatlanul hagyásával ismét módosult a Rendelet.

2017. január 13-án hatályba lépő változások

Ettől a naptól kezdődően a munkáltató által, gépkocsival történő munkába járás esetén kötelezően fizetendő támogatás mértéke az Szja tv.-ben meghatározott 15 Ft/km 60 százaléka [Rendelet 4. § (1) bekezdés]. Azaz, éppen a 2016. december 31-ig hatályos 9 Ft/km tér vissza, egy 12 napos kitérő után.

A jogalkotó ezzel – hasonlóan a tömegközlekedéshez – különválasztotta a kötelezően fizetendő és a maximálisan adómentesen adható költségtérítéseket. A 9 Ft/km és 15 Ft/km közötti különbözetről a Rendelet 4. § (2) bekezdése értelmében a munkáltató mérlegelési jogkörében dönthet. E mérlegelési jogkör alkalmazásával összefüggésben hívjuk fel a figyelmet arra, hogy a munkáltatónak ennek során is meg kell felelnie az egyenlő bánásmód követelményének.

Azaz, az egyenlő értékű munkát végző munkavállalókat a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapozva lehet csak megkülönböztetni [az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 21. § (1) bekezdés a) pont].

A munkáltatónak tehát kerülnie kell a „hasraütésszerű” megoldásokat vagy éppen a munkahelytől való távolság alapján tett megkülönböztetéseket.

Óvoda, iskola

További változás, hogy bővül a gépkocsival történő munkába járás költségtérítésre Rendelet szerint jogosultak köre. A tíz év alatti gyermeket nevelő munkavállaló, amennyiben a gyermekre tekintettel bölcsődei ellátást vesz igénybe, vagy a gyermek köznevelési intézményben (óvoda, iskola) tanul, jogosult a gépkocsival történő munkába járás költségtérítésére [Rendelet 4. § (1) bekezdés d) pont]. (Korábban csak a bölcsődei, óvodai ellátás jogosított erre.)

Ugyan a jogosultak köre bővült, azonban a háttérszabályok továbbra is változatlanok, azaz a költségtérítés a munkavállalóknak továbbra is a munkában töltött napokra a munkahely és a lakó- vagy tartózkodási hely között és/vagy hazautazásra a munkahely és a lakóhely között jár [Szja tv. 25. § (2) bekezdés b) pont]. Az iskola, óvoda miatti „kitérő” távolságát továbbra sem lehet adómentesen elszámolni.

Összehasonlítás a transzferárazásba, 1. rész

Szerző: Berényi Mariann

A legtöbb vállalkozó úgy véli, hogy az ő terméke, szolgáltatása a termék-, illetőleg szolgáltatáspaletta legspecifikusabb, legegységesebb szegmensét képviseli, olyan különleges tulajdonságokkal bír, amely összehasonlíthatatlanná teszi a termékét, szolgáltatását más termékkel, szolgáltatással. A transzferárazásnak, a szokásos piaci ár megállapításának pedig éppen az a lényege, hogy találjunk összehasonlítható mintát. Természetesen gyakorta valóban egyedi a vállalkozás által előállított termék, a nyújtott szolgáltatás, mindazonáltal mindig található olyan jegyek, olyan összehasonlítható tények, körülmények, amelyek segítségével az összehasonlítás elvégezhető.

Miért van szükség összehasonlításra?

A transzferárazás alapvetően a jövedelemátcsoportosításról és annak adóvonzatáról szól. Sok esetben határon átnyúló ügyletekről beszélünk, nemzetközi cégcsoport több országba telepített, ott székhellyel bíró vállalkozásai egymással bonyolított ügyleteinek árazása, azaz transzferárazása kapcsán. A hazai gazdasági környezetben inkább a külföldi vállalkozások magyarországi leányvállalatai a jellemzőek, de nem ritka a magyar vállalkozás által külföldön alapított leányvállalat sem. A transzferárazás a nemzetközi cégcsoportok mellett a magyar cégcsoportokat is érinti, miután a hazai szabályozás a magyar cégcsoport vállalkozásai között bonyolított ügyletek árazását is ellenőrzése alá vonja. Továbbá tipikusan az önkormányzatok és az önkormányzati társaságok egymás közötti árazása is jövedelemátcsoportosítás, és annak adója tekintetében vizsgálандó a piaci ár nagyságához képest.

Az egyes cégcsoporttagok között a jövedelem átcsoportosítása – osztalékkifizetés vagy egyéb előnyök miatt lehetséges, csak a vonatkozó társasági adót kell jól megállapítani és bevallani. Társaságiadó-vonzat a jövede-

lemátcsoportosítás során leggyakrabban a cégcsoporttagok közötti áruértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás alul- vagy túlárázása miatt alakulhat ki.

Ha például egy terméket, illetőleg szolgáltatást a szokásos piaci árnál magasabb áron vásárol, illetőleg nyújt egy vállalkozás kapcsolt vállalkozásának, mint nyújtaná azt független félnek, akkor eltért a szokásos piaci ár alkalmazásától, és ennek vélhetően adóvonzata

Csak a kifejezetten összemérhető termékek, szolgáltatások esetében fogadható el irányadónak a független fél árazása.

lesz. Szintúgy abban az esetben is adóvonzattal számolhat a társaság, ha kapcsolt vállalkozásától túlárázottan vásárol terméket, vesz igénybe szolgáltatást.

Mindig annál a társaságnál kell számolni szokásos piaci ártól való eltérés miatti társaságiadóalap-növeléssel, amelynél a társasági adó alapja alacsonyabb lett az alkalmazott ár miatt, mint lett volna szokásos piaci áron. Ahhoz, hogy a társaságiadó-alapot meghatároz-

zuk, ahhoz össze kell hasonlítani a terméket, a szolgáltatást vagy magát a vállalkozást más, független felekkel független körülmények között árazás tekintetében, hiszen az eltérés képezi az adóalap-korrekción mértékét.

De hogyan is lehet meghatározni a szokásos piaci árat?

A szokásos piaci ár meghatározását hazai és nemzetközi jogforrások támogatják. A szo-

kásos piaci ár elvét alkalmazó OECD-tagországok mellett egyre több nem OECD-ország is beemelte a hazai jogrendjébe. Az OECD Modellegyezmény 9. cikke határozza meg a különálló entitás elvét. Eszerint a cégcsoporttagokat úgy kell tekinteni, mint független vállalkozásokat. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a cégcsoporttagok közötti ügyletek jellegét, feltételeiket tekintve hasonló jegyeket mutatnak-e független felek között kötött szerződési feltételekkel, vagyis a kapcsolt és

független ügyletek összehasonlító elemzése képezi a szokásos piaci ár elve alkalmazásának lényegét. Független felek egymás közötti ügyleteikben a kölcsönös előnyök elve alapján határozzák meg szerződéses feltételeiket, nem érvényesülnek csoportérdekek miatti áreltérítő hatások, szükséges tehát az összehasonlítás a kapcsolt és független felek közötti árazás tekintetében.

Milyen módszerek kerülhetnek fókuszba?

Az összehasonlítás legkézenfekvőbb módszere az összehasonlító árak módszere. Ha egy vállalkozás kapcsolt vállalkozásának is értékesíti gyártott termékét (továbbiakban termék/szolgáltatás) és független félnek is, akkor a szokásos piaci árat a független felek közötti árazás képezi. Ennél a módszernél kiemelt jelentősége van az összemérhetőség fokának.

Csak a kifejezetten összemérhető termékek, szolgáltatások esetében fogadható el irányadónak a független fél árazása. Például egy prémium márkás termék – egy híres már-

kás sportcipő árfekvése nem összehasonlítható egy diszkonttermék – diszkontsportcipő – árfekvésével még akkor sem, ha hasonló funkcióval bírnak.

Az előállításuk során felmerülő, az árképzésben szerepet kapó fontos tényezők, költségelemek, kockázatok ugyanis nem azonosak. Míg például a diszkonttermék raktározási költsége minimális, a prémium termékeké exkluzív környezetben igen magas lehet, míg a diszkonttermék-értékesítés ösztönzésére adott esetben nem fordítottak költségelemet, addig a prémium termék esetében az értékesítés költsége esetleg meghaladhatja az előállítás költségét.

Tehát nem az a fontos, hogy független cég azonos termékével hasonlítsuk össze a kapcsolt vállalkozások között értékesített terméket, hanem hogy ugyanolyan funkciókkal, ugyanolyan kockázatokkal, ugyanolyan környezettel bíró termékekkel történjék az összehasonlítás, ahol az összemérhetőség foka jelentős. Tipikus alkalmazási területe az összehasonlító árak módszerének az ingatlan-adásvétel vagy épp az egymásnak nyújtott kölcsön kamata.

Abban az esetben azonban, ha tipikusan a kapcsolt vállalkozástól beszerzett áru független fél részére került értékesítésre, illetve a kapcsolt vállalkozástól beszerzett alapanyagokból előállított termékek független fél részére kerülnek értékesítésre, célszerű a viszonteladási árak módszerét, illetőleg a költség-jövedelem módszert alkalmazni a szokásos piaci ár megállapítására. E módszernél az összehasonlítás foka nem elsődleges, de igen fontos, hiszen a termékek bizonyos fokú eltérése értékesítésnél az árrés mértékére, illetőleg termék-előállításnál a jövedelmezőségre kevésbé hat. Ugyanakkor a folyamat során a teljesülő funkciók, a vállalt kockázatok, illetőleg a szükséges erőforrások lényegileg befolyásolhatják az árképzést. E módszereknél az árrés, illetőleg a gyártás jövedelmezőségét szükséges összehasonlítani hasonló körülmények között, függetlenek közötti árréssel, jövedelmezőséggel. Tipikus területe e módszer alkalmazásának a kereskedelem, illetve a gyártás.

További módszerek

Ha a fenti közvetlen módszerek alkalmazása nem hozott kielégítő eredményt megfelelő összehasonlító információ megszerzéséhez, hogy a szokásos piaci ár megállapítható legyen, akkor további módszerek alkalmazását kell megfontolni. A jövedelemalapú módszereknél az összehasonlító elemzés során a fókusz a termékek közvetlen összehasonlíthatóságáról áthelyeződik a vállalt funkciók, a viselt kockázatok és az igényelt erőforrások sorára, hiszen lehetséges, hogy a termékek különbözők, de a vállalt funkciók hasonlóak.

Jelenti ez azt, hogy az elemzés hatóköre így kiterjeszhető, és bevonhatók olyan független ügyletek is, amelyek közvetlen módszer alkalmazása során nem felelnének meg az összehasonlíthatóság kritériumának. Ha gondolunk például egy autóaalkatrész-gyártó és részegység-összeszerelő vállalkozásra, amely

úgy működik, mint egy független vállalkozás, a tulajdonosok a döntésekbe, az árázásba nem szólnak bele, csak egyetlen eltérést látunk, nevezetesen azt, hogy az anyavállalattól beszerzett alapanyagok év végi megmaradt készletállományát az anyavállalat visszavásárolja, azaz a leányvállalat készletkockázatát minimalizálja.

A feladat, hogy milyen vállalkozás milyen termékével lehet összehasonlítani a fenti autóalkatrész gyártó-szerelő vállalkozást?

Fontos, hogy autóalkatrész gyártó-szerelő legyen az összehasonlításba bevont vállalkozás? Vagy lehet éppen termelőgép-alkatrész gyártó-szerelő cég?

Vagy lehet éppen mezőgazdasággép-alkatrész gyártó-szerelő vállalkozás is. A fontos, hogy a funkciói hasonlóak legyenek. Ha például az összehasonlításba bevont termelőgép

gyártó-szerelő vállalkozásnak nem kell készleteznie, mert az anyavállalattól rendeli az alapanyagot kétnaponta érkező fuvar mellett, akkor az ő készletkockázata is minimalizált, nagy valószínűséggel év végi készletezésre neki sem kell számítani. A két minta teljességgel összehasonlítható.

Amennyiben az összehasonlításba bevont termékek, vállalkozások funkciói, kockázatai tekintetében azért némi eltérés mutatkozik,

akkor szükséges megvizsgálni ennek az árképzésre gyakorolt hatását, mérlegelve, hogy az összehasonlíthatóság feltételeinek még megfelel, ha az eltérés jelentős, de még belátható, akkor kiigazításokat kell tenni az összehasonlítás során.

A következő lapszámomban a funkcióelemzést, a vállalt funkciókat, a viselt kockázatokat és a szükséges erőforrásokat vesszük górcső alá.

Összefoglalva

Összefoglalva elmondható, hogy a transzferárzás során az összehasonlítás az a módszer, amellyel a szokásos piaci ár meghatározható. Közvetlen módszerekkel és jövedelemalapú módszerrel is elvégezhető az összehasonlítás, ha az összehasonlításba bevont termék/szolgáltatás, vagy a jövedelmezőség tekintetében összehasonlítható vállalkozások az összehasonlíthatósági kritériumoknak megfelelnek.

Az adóhatósági ellenőrzés sarokköve, hogy az összehasonlítás kritériumait vitatják, a vállalt funkciókat, a viselt kockázatokat és a szükséges erőforrásokat tekintik fókusznak. Egy kellő mélységgel alátámasztott, az adóhatósági ellenőrzés fókuszaira is odafigyelő transzferár-nyilvántartás alapköve a nagyon alapos és körültekintő funkcióelemzés.

Berényi Mariann – Az Altamix Kft. tulajdonos-ügyvezetője, transzferauditor, regisztrált okleveles adószakértő, okleveles könyvvizsgáló. A „Transzferár a gyakorlatban” című könyv szerzője, melynek célja, hogy a hazai adóalanyoknak nyújtson segítséget a hazai törvényi háttér feltérképezéséhez, felhívja az adózók figyelmét a reájuk irányadó szabályokra, kötelezettségekre, határidőkre, a mulasztásért kiszabható szankciókra, az adókockázat csökkentésének lehetséges módozataira.

Nem akar adózni?

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Még csak az szja-bevallások kezdetén vagyunk, mégis egy sokak számára nagy lehetőségre szeretném felhívni a figyelmet. Mit tehet az, aki ingatlaneladásból származó jövedelme utáni adót nem vagy csak nehezen tudja megfizetni? Az szja-törvény már régóta nem ismeri a lakásszerzési kedvezményt, így ha nyereséggel adtunk el egy ingatlant, akkor adózni kell. Van azonban valami más, ami segíthet...

Előzmény

Az értékesített lakásoknál öt év az az időtartam, amikortól szja-mentesen lehet értékesíteni, függetlenül attól, hogy az eladó mit kezd a vételárral. Vagyis, aki 2016-ban adta el a lakását, amit 2011-ben vagy előtte szerzett, annak semmilyen körülmények között nem kell az ebből származó jövedelme után adót fizetnie az idei szja-bevalláskor.

Az, hogy a jövedelem után kell adózni – 15 százalékos kulccsal –, azt jelenti, hogy nem az eladási ár kb. hetede az adó, hanem az eladási és a beszerzési ár közötti különbség.

A jövedelem után viszont az adót meg kell fizetni, kivéve...

De mit tehetnek ekkor a magánszemélyek?

Az szja-törvény 63. § (7) bekezdése a múlt évtől lehetőséget ad arra, hogy ilyen esetekben méltányossági alapon teljes vagy részleges mentességet kapjon az adó megfizetése alól.

63. § (7):

„Az állami adóhatóság az adó fizetésére kötelezett magánszemély kérelmére jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire, valamint az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem felhasználási körülményeire figyelemmel (különös tekintettel, ha a felhasználás saját maga, közeli hozzátartozója, a vele egy háztartásban élő élettársa, volt házastársa lakhatását biztosító célra történik), az (1) bekezdés szerinti adót mérsékelheti vagy elengedheti.”

Fontos, hogy a kedvezményt vagy mentességet nem elég szépen kérni. Egyrészt az adózónak igazolnia kell a jövedelem lakáscélú felhasználását (adásvételi vagy építkezés esetén vállalkozási szerződéssel, illetve kapcsolódó számlákkal), másrészt a NAV vizsgálja a vagyoni, jövedelmi és szociális körülményeket is.

Utóbbi azt jelenti, hogy arra is kíváncsiak, mennyiből él a kérelmező és családja, havonta milyen kiadásai vannak, és hogy ezek alapján „az adó megfizetése megterhelést jelent-e az adózó számára, ennek hiányában ugyanis a kérelem nem engedélyezhető”.

Az értékesített lakásoknál öt év az az időtartam, amikortól szja-mentesen lehet értékesíteni, függetlenül attól, hogy az eladó mit kezd a vételárral.

Sovány, de vigasz

Természetesen az adó mérséklése mellett élhetünk a részletfizetési kérelemmel is.

Sőt, ha ez nem olyan jelentős összeg (bár a magánszemélyeknek biztosan nagyon megterhelő), azaz 200 ezer forintnál kisebb, akkor a bevallásban automatikus részletfizetést is kérhetünk.

Válasz-adó

Magazinunk állandó rovatában olyan kérdésekre válaszolunk, melyek mint gyakran ismételt kérdések térnek vissza. Bár a rovatban konkrét kérdésre konkrét választ olvashatsz, az ügyfeleidnél felmerült hasonló eseteknél hasznos lehet.

Egy dolgozónak 2016 októberében kezdődött a munkaviszonya. Ekkor ő 25 év alatti pályakezdő (tehát nincs korábbi munkáltatója), de a NAV-tól erről nem hozott igazolást.

2017 januárjában még mindig nem rendelkezik 180 napi biztosítással, így ha most kér igazolást a NAV-tól, akkor a munkáltatója igénybe veheti-e utána a kedvezményt? Ha igen, akkor csak az igazolás kiállításától, vagy önellenőrzéssel visszamenőleg is?

Ha csak az igazolás kiállításától, és az például január 30-i dátumú, akkor csak január 30-tól vagy január 1-jétől?

Az adókedvezmény igénybevételének feltétele, hogy a dolgozó a jogviszony megkezdését megelőzően rendelkezzen 15 napnál nem régebbi igazolással, tehát a kérdésben szereplő esetben a kedvezmény nem érvényesíthető – akkor sem, ha még nem telt le a 180 napos foglalkoztatás.

A kedvezmény érvényesítése egyébként is meggondolandó, hiszen ha a dolgozó után igénybe vettük a kora szerint

járó (25 év alattiak) kedvezményét, akkor ez másik kedvezményre nem is lenne cserélhető.

Nagyon sok helyen hallani, hogy a NAV az idén mindenkinek elkészíti az szja-bevallását. Ez alól vannak-e kivételek? Mi a helyzet azokkal a magánszemélyekkel, akiknek nincs ügyfélkapujuk? Felröppent, hogy mégsem automatikus a bevalláskészítés minden magánszemély felé.

A választ azzal kezdeném, annak ellenére, hogy a NAV az egyéni vállalkozókat és az őstermelőket is arról tájékoztatta, hogy elkészíti a bevallását, ők a kivételek közé tartoznak. Nem készít a NAV bevallási tervezetet az egyéni vállalkozóknak, az őstermelőknek és az áfaalany magánszemélyeknek.

A többieknek azonban mindenkinek, azt a magánszemély akár kéri, akár nem. A félreértést egy félreérthető NAV-állásfoglalás váltotta ki, mely szerint: „Az ügyfélkapuval nem rendelkező adózók esetében a bevallási tervezet elkészítése nem automatikusan zajlik, hanem külön kérelemre”.

Az igazság az, hogy aki ügyfélkapuval rendelkezik, annak március 15-ig kiküldik a bevallási tervezetet. Aki március 15-ig jelzi, hogy papíralapon szeretné kérni, annak kiküldik postán. A többiek közül azoknak, akiknek a bevallási tervezetben különbség mutatkozik, azoknak április 30-ig postázzák a bevallási tervezeteket. Mindenki, aki ezekből kimaradt, azoknak május 20-án szépen csendben bevallásként dolgozzák fel a rendelkezésre álló adataikat.

(A rendszerről részletesen a következő számban olvashatsz.)

További

hasznos válaszokat

szakértői

blogunkban

olvashatsz:

www.iranyadomagazin.hu

Adott és kapott kölcsönök

Szerző: Kardos Barbara

A cégek egymás között létesített kereskedelmi kapcsolatokon kívül gyakran előfordul, hogy átmeneti vagy tartós finanszírozás céljából is kapcsolatba lépnek egymással. Fontos megjegyezni azonban, hogy a rendszeresen és üzletszerűen végzett pénzkölcsön nyújtása engedélyköteles tevékenység, még akkor is, ha csoportfinanszírozásról van szó.

Pénzkölcsön nyújtása

Pénzkölcsön nyújtását jelenti a hitelező és az adós között létesített hitel- vagy kölcsönszerződés alapján a pénzösszeg rendelkezésre bocsátása, amelyet az adós a szerződésben megállapított időpontban – kamat ellenében vagy anélkül – köteles visszafizetni. Ez csak akkor engedélyköteles pénzügyi szolgáltatás, ha azt a vállalkozás üzletszerűen végzi. E tevékenységet üzletszerűen azonban csak pénzügyi intézmény végezhet.

A gondolatmenetet megfordítva, ha a pénzkölcsön nyújtása nem üzletszerűen történik, az nem minősül pénzügyi szolgáltatási tevékenységnek, így ahhoz nem szükséges az MNB engedélye.

Üzletszerűnek minősül a tevékenység, ha az ellenérték fejében nyereség, illetve vagyonszerzés végett – előre egyedileg meg nem határozott ügyletek megkötésére irányuló – rendszeresen folytatott gazdasági tevékenység.

A csoport olyan vállalkozások összessége, amelyet egy anyavállalat, annak leányvállalatai és mindazon vállalkozások alkotnak, amelyekben az anyavállalat vagy leányvállalata ellenőrző befolyással vagy részesedési viszonyal rendelkezik. A csoportfinanszírozás anyavállalatnak leányvállalatokkal vagy ez utóbbiak egymás közötti, a likviditás biztosítása érdekében közösen végrehajtott pénzügyi művelete.

Kitérő: aki a törvényben előírt pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységet végez, jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettségét követi el.

Szerződés és kamatmeghatározás

A kölcsönügyletek esetében elengedhetetlen, hogy a felek szerződést kössenek egymással, melyben rögzíteni kell a kölcsönnyújtás időpontját, pénznemét és összegét, kamat mértékét, esedékességét, visszafizetés időpontját, esetleg fedezetét, késedelmes fizetés esetén a késedelmi kamat mértékét.

A pénzkölcsön nyújtásánál nagy kérdés a kamat meghatározása, főleg, amennyiben kapcsolt felek között történik az ügylet. (Legyünk őszinték, a kkv-szektorban maximum valamilyen szempontból kapcsolt félnek minősülő gazdálkodók esetében szokott előfordulni pénzkölcsön nyújtása, vagy magánszemély és gazdálkodó között, de jellemzően ők is kapcsolt félnek minősülnek.)

Amennyiben cég ad kölcsönt magánszemélynek (nem lakáscélra), akkor fő szabály szerint legalább a jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt összegében kerül a kamat meghatározásra, ezzel kivédendő, hogy a magánszemélynél kamatkedvezményből származó jövedelem keletkezzen. Amennyiben ennél alacsonyabb kamat kerül meghatározásra, a meg nem fizetett kamat 1,18-szorosa lesz az adóalapja a 15% szja-nak és a 22% ehónak.

Ha magánszemély ad cégnek kölcsönt, és az kamatmentes, akkor nincs gond, ha azonban a magánszemély kamatbevételt realizál, az adóköteles jövedelem lesz. Azonban a cég által fizetett kamat nem minősül az szja 65. § szerinti kamatjövedelemnek, ennek megfelelően a kamatként megszerzett bevétel adókötelezettségének jogcímét a felek (a magánszemély és

a kamatjövedelmet juttató személy, valamint az említett személyek és más személy) között egyébként fennálló jogviszony és a szerzés körülményei figyelembevételével kell megállapítani, és ennek megfelelően kell a kifizetőt, illetőleg a magánszemélyt terhelő adókötelezettségeket (ideértve különösen a jövedelem, az adó, az adóelőleg megállapítását, megfizetését, bevallását, az adatszolgáltatást) teljesíteni.

Ha cég ad cégnek kölcsönt és a cégek tao szerint kapcsolt vállalkozásoknak minősülnek, akkor a kamat meghatározása még nagyobb körültekintést igényel, hiszen ha az nem felel

A cég által fizetett kamat nem minősül az szja 65. § szerinti kamatjövedelemnek, ennek megfelelően a kamatként megszerzett bevétel adókötelezettségének jogcímét a felek között egyébként fennálló jogviszony határozza meg.

meg a szokásos piaci kamatnak, a tao-bevallásban figyelni kell az adóalap-módosításra. Azt, hogy mennyi a szokásos piaci kamat, nagyon sok tényező befolyásolja, például az kölcsön devizaneme, a futamideje, a fedezettsége. A kérdésben összehasonlítási alapként használhatóak az MNB által közzétett

származó bevételek,
árfolyamnyereségek.
Egyéb kapott (járó)
kamatok és kamatjel-
legű bevételek.

A kapott kölcsönök után fizetett/fizetendő kamatok elszámolása a fentebb ismertetetteknek megfelelően az esedékesség időpontjában Fizetendő (fizetett) kamatok és kamatjellegű ráfordítások soron történik függetlenül attól, hogy a kölcsön hosszú vagy rövid lejáratú kötelezettségek között szerepel.

Esedékes fizetendő kamat elszámolása év közben

– T 87. Fizetendő (fizetett) kamatok és kamatjellegű ráfordítások	– K 47. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek
---	--

Tárgyidőszakot időarányosan terhelő kamat elszámolása fordulónapon

– T 87. Fizetendő (fizetett) kamatok és kamatjellegű ráfordítások	– K 49. Passzív időbeli elhatárolás
---	-------------------------------------

Besorolás - mérleg-összeállítás

A zárlat időszakában különös figyelmet kell fordítani az adott-kapott kölcsönökre. Egyrészt a követelések és kötelezettségek leltározását külső megerősítéssel kell elvégezni, azaz egyenlegközlőket kell visszaigazoltatni, másrészt a kamatszámítást kell elvégezni és persze az évközi elszámolást ellenőrizni, végül pedig meg kell nézni a következő évben esedékes törlesztőrészlet összegét és az évben belül esedékes részt át kell sorolni a követelések/ rövid lejáratú kötelezettségek közé. Bár az átsorolás kötelező, az átkönyvelés elvileg nem, én szoktam javasolni az átkönyvelést, így biztosítandó, hogy a főkönyv teljes mértékben alátámassza a beszámoló minden sorát.

adatsorok. (<http://www.mnb.hu/statisztika/statisztikai-adatok-informaciok/adatok-idosorok/xi-deviza-penz-es-tokepiac>)

Ahol az ügyleti érték, azaz a kamat összege meghaladja az 50 millió forintot, ott transzferárnyilvántartás-készítési kötelezettség is lesz (összevonható szerződések esetében az ügyleti értékeket össze kell számítani). Kérdésről bővebben itt olvashat: <http://www.taxrevolutions.hu/transzferar-blog/kapcsolt-vallalkozasok-kozotti-szokasos-piaci-kamat>

Ha cégtől kapta a kölcsönt a vállalkozás, akkor nem szabad elfelejteni az alultőkésítési szabályt sem, azaz a korrigált saját tőke háromszorosát meghaladó kötelezettség után fizetett kamat adóalap-növelő tétel lesz. (Ez akkor különösen érdekes, ha például kapcsolt felek között kamatmentes ugyan a kölcsönügylet, de a Tao 18. § alapján adóalap-korrekciót kell alkalmazni.)

Kapott/járó, fizetett/fizetendő kamatok számviteli elszámolása

Amennyiben éven túli lejáratra adott kölcsön utáni kamatot számolunk el a szerződésben meghatározott esedékesség időpontjában, azt

Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó bevételként, árfolyamnyereségként kell könyvelni. Bár a gyakorlat jellemzően ettől eltérően a kamatbevétel elszámolását pénzügyi teljesítéshez köti, az Sztv. 84. § (3) bekezdése egyértelműen írja, hogy az esedékes, járó összeg is elszámolandó. Az évközi könyvelés persze csak egy dolog, de év végén a beszámoló összeállítása során a tárgyidőszakra időarányosan járó kamat elszámolása elengedhetetlen az eredmény pontos meghatározásához. Az éven belüli futamidőre adott kölcsön esetében hasonló az eljárás, csak a kamatot az Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek soron kell elszámolni.

Esedékes járó kamat elszámolása év közben

– származó bevételek, árfolyamnyereségek / Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek.

Tárgyidőszakra időarányosan járó kamat elszámolása fordulónapon

– T 39. Aktív időbeli elhatárolások	– K 97. Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből)
-------------------------------------	--

Kivára áttérés tao-szemmel

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

A kiva 2017-es módosításai sok cég számára beindították a fantáziájukat. A közel 10%-kal kisebb járulék, a gyakorlatilag megszűnő nyereségadó, és még az iparüzési adóban is komoly megtakarítás, mind-mind komoly adóforintokat jelent. Mi lehet még a kérdés? Nézzük meg, milyen következményekkel kell számolnia annak a cégnek, amelynek a társaságiadó-alanyisága megszűnik.

Jogutód nélküli megszűnés

Kicsit durván hangzik, hiszen a cég természetesen nem szűnik meg, de a kivára történő áttérés esetén a társasági adóról szóló törvény szerint a jogutód nélküli megszűnésre irányadó rendelkezéseket kell alkalmaznia.

A megszűnésre tekintettel elszámoló bevallást kell benyújtani, az áttérés hónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig. Akik tehát 2017. január 1-jei hatállyal tértek át a kiva hatálya alá, azoknak az 1671 jelű bevallást kell benyújtani május 31-ig. A 2017-es naptári évben történő áttérés esetén az 1771 jelű nyomtatványon kell elszámolni a társaságiadó-kötelezettségről.

Adófelajánlás

Ami nem működik másként, mint egy tao-ban továbbműködő vállalkozás, az az adófelajánlás intézménye. Itt is élhet ezzel a lehetőséggel a vállalkozás. Persze kérdés lehet, hogy ha már nem tao-alany a cég, akkor megkapja-e a 2,5 vagy 7,5%-os jóváírást. Erre sincsen korlátozás, így azt a NAV a társaságiadó-folyószámlán jóváírja. Természetesen ezt egy átvezetési kérelemmel másik adónemre fel lehet használni.

Előleg

Logikus, hogy a megszűnő társaságiadó-bevallásban adóelőleget nem kell bevallani, a korábban bevallott, az adószámlára már felkötött előlege(ke)t az adóhatóság hivatalból törli.

A megszűnésre tekintettel elszámoló bevallást kell benyújtani, az áttérés hónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig.

Kedvezmények

Ritka esetekben előfordulhat, hogy a kivaalanyiság időszaka alatt társaságiadó-fizetési kötelezettség keletkezik. Például, ha a társasági adós időszakban érvényesített kedvezményekkel kapcsolatban jogsultság elveszik.

Ilyen eset áll elő például akkor, ha az adózó a beruházási adóalap-kedvezmény érvényesítését követően az adott tárgyi eszközt négy adóéven belül kivaalanyként kivezeti a könyveiből. Ekkor ugyanis az adóalap-csökkentés kétszerese után keletkezik társaságiadó-fizetési kötelezettség.

És ha már a kedvezményeknél tartunk. A megszűnő bevallásban az igénybe vehető kedvezmények korlátozódnak.

A jogutód nélküli megszűnés utolsó adóévében nem képezhető adómentesen fejlesztési tartalék. A vállalkozás nem csökkentheti az adózás előtti eredményt az eredménytartalékkal az adóévben lekötött tartalékba átvezetett és az adóév utolsó napján lekötött tartalékként kimutatott összegével. Aki pedig a feltöltési kötelezettség számításakor még kalkulált ezzel a kedvezménnyel, annak nem volt érdemes január 1-jétől választani a kivát.

Ő kivárhat 2-3 hónapot, és év közben készít egy megszűnő tao-s bevallást, majd belép a kiva rendszerébe.

A képzett fejlesztési tartalékokhoz természetesen a 4 éven belüli beruházási kötelezettséget kell teljesíteni, és nem baj, ha ez már a kiva időszakára esik.

Ízelítő az Irányadó magazin következő számából

**Megjelenik
márciusban**

VEZÉRCIKK

Szja bevallások nav módra

Kétségtelen, hogy az adóbevallási tervezettel kapcsolatos információkkal eláraszt minket az adóhatóság. Cikkünkben az új rendszert egy könyvelő szemszögéből vizsgáljuk meg. Amikor az adóbevallási tervezet különböző szakaszaiban „beragadt” magánszemély felkeresi a könyvelő ismerősét, akkor a könyvelőnek milyen elveket érdemes követnie.

EKAER

Azt hinnénk, hogy a téma kipukkad. Talán ilyen is lesz. A következő hónapban egy rövid cikk keretében a fakereskedők problémáival foglalkoznánk: kitermelés, eladás, majd elszállítás. Sokféle variáció létezik, és ennek megfelelően az EKAER szabályok sem egyszerűek.

Katások munkaviszonya

Sok szakemberben az ellenőrzési gyakorlat hiánya miatt is okozhat bizonytalanságot az, hogy mikor minősítheti színleltnek az adóhatóság a vállalkozói szerződést.

A sok új KATA-s vállalkozó megjelenésével egyidejűleg ez a kérdés ismét felütötte a fejét.

Ingyenes juttatások a taoban

A témát azért vennénk elő ismét, mert változott a szabály 2017. évben. Nyilatkozatok továbbra is kellene, ráadásul továbbra is kettő, de miről kell szólnia a nyilatkozatnak? Mi a teendő abban az esetben, ha ezeket a törvényi előírásokat nem tudjuk teljesíteni?

Minden jog fenntartva! A magazinban közzétett cikkek, információk bárminemű felhasználása csak a kiadó engedélyével lehetséges. A szakmai információkat a legmegbízhatóbb forrásokból merítjük és ellenőrizzük. A legnagyobb gondossággal ellenére felmerülő téves értelmezésekért felelősséget nem vállalunk.

Kiadó:

Adónavigátor Tanácsadó Kft.
6000 Kecskemét, Katona József tér 18.
magazin@adonavigator.hu
Telefon/fax: +36-76/401-037
www.iranyadomagazin.hu
Példányonkénti ára: 2520 Ft
Éves előfizetési ára: 25 200 Ft

Felelős szerkesztő:

Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Kiadásért felelős:

Böröczky Zoltán
magazin@adonavigator.hu

Arculatterv: Kreatív Vonalak Kft.

Nyomdai előkészítés: KATypo Bt.

Nyomda: Print 2000 Nyomda Kft.
6000 Kecskemét, Nyomda utca 8.

Figyelmesen olvastál?

Ha a következő 5+1 kérdésre helyesen válaszolsz, akkor gratulálok! Írásainkat figyelmesen elolvastad, és biztos lehetsz benne, hogy azokat a gyakorlatban biztonsággal használni is tudod!

1. Mennyi tételes adót fizet az a katás egyéni vállalkozó, aki mellette egy kft.-ben személyesen közreműködő tag?

- a) Az attól függ, hogy döntése szerint melyik vállalkozásában lesz főfoglalkozású.
- b) 25 ezer forint tételes adót fizet az egyéni vállalkozó, mert kft.-ben lesz főfoglalkozású, és ott fizeti legalább a minimálbér után a járulékokat.
- c) 50 ezer forint tételes adót köteles fizetni az egyéni vállalkozó, és mellette a kft.-ben legalább a minimálbér után is járulékot fizet.

2. Kötelező-e a könyvvizsgálat egy induló vállalkozásnak az indulás évében?

- a) Nem, miután a megelőző két év adata (adatok hiányában) nem éri el az értékhatárt, nem kötelező a könyvvizsgálat.
- b) Igen, 2 évig minden vállalkozásnak kötelező a könyvvizsgálat, majd a megelőző két év átlagát figyelembe véve kikerülhet innen.
- c) Csak abban az esetben, ha az induló év adatai, éves adatokra átszámolva eléri a könyvvizsgálati értékhatárt.

3. Az alábbiak közül melyik vállalkozónak nem kötelező az online pénztárgép?

- a) Egy masszőrnek, aki a tevékenységét a megrendelő székhelyén, lakóhelyén végzi, tehát üzlet hiányában házhoz jár.
- b) Egy autósónak, ha minden értékesítéséről számlát ad.
- c) Egy csomagküldő szolgáltatónak.

4. Egy két évnél régebbi ingatlant felújítás után értékesítenek. Áfás vagy áfamentes az értékesítés, ha az

eladó a NAV-hoz semmilyen bejelentést nem tett? (Azaz, a főszabályt kell alkalmaznia.)

- a) Az attól függ, hogy megváltozik-e az ingatlan rendeltetése (például lakásból üzletet alakítanak ki). Ha megváltozik a rendeltetése, akkor áfás, ha nem változik meg, akkor áfamentes.
- b) A két évnél régebbi ingatlan értékesítése minden esetben áfamentes.
- c) Ha a vállalkozás áfaalany, és a felújításból eredő áfalevonási jogával élt, akkor áfaköteles az értékesítés. Ha a vállalkozónak nincs vagy nem élt levonási jogával, akkor áfamentes.

5. Milyen időpontokban keletkezik rehabilitációs hozzájárulás-fizetési kötelezettség?

- a) Évente négy alkalommal: 3-szor előlegként (április 20., július 20., október 20.) és egyszer elszámolásként (február 25.).
- b) Évente öt alkalommal: 4-szer előlegként (április 20., július 20., október 20., január 20.) és egyszer elszámolásként (február 25.).
- c) Évente két alkalommal: félévkor (július 20.) előleget kell fizetni, majd év végén (február 25.) el kell számolni az éves kötelezettséget.

+1. Kaphat-e adómentes költségtérítést egy közigazgatási határon belülről érkező munkavállaló a munkába járáshoz?

- a) Nem, azt kizárólag a közigazgatási határon kívülről érkezőknek kell adni.
- b) Igen, a munkába járás minden munkavállalónak adómentesen megtéríthető.
- c) Abban az esetben, ha a munkavállaló csak olyan helyi közösségi közlekedési eszközzel tudja elérni a munkahelyét, amelynek közlekedési útvonalát kifejezetten a település külterületén lévő munkáltató elérhetőségének biztosítása miatt létesítették vagy módosították.

Megoldás: 1b, 2c, 3b, 4a, 5a, +1c

Ha a válaszaidban bizonytalan vagy, esetleg nem mindent sikerült eltalálni, bátran lapozz vissza és olvasd el a cikket még egyszer!

Az Irányadó magazinra előfizethetsz és további hasznos információkat olvashatsz:

iranyadomagazin.hu